

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ MIGRACIJOS DEPARTAMENTĄ PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS

2022-08-16 Nr. 4D-2022/1-684
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2022 m. birželio 6 d. gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau vadinama – Migracijos departamentas arba MD) pareigūnų veiksmų, susijusių su leidimo gyventi Lietuvoje išdavimu.

2. Pareiškėjas skunde (toliau vadinama – Skundas) nurodo:

2.1. „2021 m. pabaigoje pateikiau prašymą pratęsti man išduotą leidimą gyventi Lietuvoje, kuris baigė galioti 2022 m. kovo mėn. Iki šios dienos Migracijos departamentas nėra priėmęs jokie sprendimo dėl mano prašymo. Man išduota nacionalinė viza nustojo galioti.“

2.2. „Dėl departamento neveikimo kasdien patiriu nepatogumus, negaliu įsidarbinti, keliauti. Dabar dėl to negaliu prisijungti prie paskyros MIGRIS portale ir sužinoti kokia mano prašymo situacija.“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo išnagrinėti jo Skundą.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierė 2022-07-01 raštu Nr. 4D-2022/1-684/3D-1533 kreipėsi į Migracijos departamentą, prašydama paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes.

Seimo kontrolierė 2022-07-20 gavo MD raštą Nr. 10K-19553, kuriuo paaiškinama:

4.1. „Pareiškėjui nuo 2015 m. buvo išduoti 5 leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas laikinai gyventi). Paskutinis leidimas laikinai gyventi išduotas 2020 m. kovo 17 d. ir galiojo iki 2022 m. kovo 17 d.“;

4.2. „2021 m. gruodžio 14 d. Lietuvos migracijos informacinėje sistemoje Pareiškėjas užpildė prašymą ne pratęsti leidimą laikinai gyventi, o išduoti Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje (toliau – leidimas nuolat gyventi). Prašymas priimtas ir prašymo nagrinėjimo procedūra pradėta 2021 m. gruodžio 27 d., o 2022 m. gegužės 27 d. priimtas sprendimas išduoti leidimą nuolat gyventi. Leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje išduotas 2022 m. birželio 9 d. ir galioja iki 2027 m. birželio 9 d. (Pareiškėjui įteiktas 2022 m. birželio 13 d.)“;

4.3. „Pareiškėjas šiuo metu Lietuvoje gyvena turėdamas jam išduotą leidimą nuolat gyventi“;

4.4. „Pareiškėjas 2021 m. gruodžio 14 d. pildydamas prašymą išduoti leidimą nuolat

gyventi, pasirinko prašymo nagrinėjimą bendra tvarka. Lietuvos Respublikos įstatymo Dėl užsieniečių teisinės padėties 33 straipsnio 1 dalies 5 punkte numatyta, kad prašymas išduoti leidimą nuolat gyventi turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 4 mėnesius. 2021 m. gruodžio 14 d. Pareiškėjo užpildytas ir Migracijos departamente 2022 m. gruodžio 27 d. priimtas prašymas išduoti leidimą nuolat gyventi, 2022 m. gruodžio 28 d. buvo paskirtas vienam iš darbuotojų, kuris nuo 2022 m. vasario 28 d. Migracijos departamente nebedirba. 2022 m. kovo 8 d. Pareiškėjo prašymo nagrinėjimas paskirtas kitam Migracijos departamento darbuotojui. Byloje matyti, kad nuo 2022 m. kovo 15 d. iki 2022 m. gegužės 2 d. vyko susirašinėjimas su Pareiškėju, nes trūko prašymą išduoti leidimą nuolat gyventi pagrindžiančių duomenų. 2022 m. birželio 6 d. Pareiškėjas informuotas apie 2022 m. gegužės 27 d. priimtą sprendimą, o 2022 m. birželio 13 d. buvo išsiųsta informacija apie leidimo nuolat gyventi atsiėmimą (Pareiškėjas tą pačią dieną atsiėmė dokumentą). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pažymime, kad Migracijos departamentas deda visas pastangas, jog tokios situacijos nepasikartotų ir prašymai būtų išnagrinėti per įstatyme nustatytus terminus.“

Tyrimui reikšmingi teisės aktai

5. Lietuvos Respublikos įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties (toliau vadinama ir - Įstatymas) aktualios nuostatos:

33 straipsnis. Prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi, naujai įforminti leidimą laikinai gyventi nagrinėjimo ir leidimo gyventi išdavimo, pakeitimo arba atsisakymo išduoti ar pakeisti šį leidimą terminai – „1. Užsieniečio prašymas išduoti ar pakeisti leidimą gyventi turi būti išnagrinėtas ir leidimas gyventi turi būti išduotas, pakeistas arba atsisakyta jį išduoti ar pakeisti: [...] 5) dėl leidimo nuolat gyventi išdavimo – ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo prašymo pateikimo atitinkamoje institucijoje dienos [...]. 4. Jeigu nepakanka prašymą išduoti ar pakeisti leidimą gyventi pagrindžiančių duomenų ir (ar) dokumentų, taip pat jeigu kyla abejonų dėl darbdavio pateiktos informacijos apie užsieniečio turimą kvalifikaciją ir jos atitiktį darbo vietai arba darbo patirtį, Migracijos departamentas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi gavimo dienos šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo dėl leidimo nuolat gyventi pakeitimo gavimo dienos – šio straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais raštu apie tai informuoja šį prašymą pateikusį asmenį ir nustato pagrįstą terminą reikiamiems duomenims ir (ar) dokumentams pateikti. Prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi nagrinėjimo terminas sustabdomas nuo minėto rašto išsiuntimo dienos ir atnaujinamas nuo sprendimui dėl leidimo gyventi išdavimo ar pakeitimo priimti reikiamų duomenų ir (ar) dokumentų gavimo toje institucijoje dienos.

6. Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatu, patvirtintų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2000 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. 388:

- *1 punktas* – „Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos [...] yra įstaiga prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kurios paskirtis – įgyvendinti valstybės politiką migracijos srityje“;

- *10 punktas* – „Migracijos departamentas, siekdamas jam nustatyto veiklos tikslo, atlieka šias funkcijas: [...] 10.34. nagrinėja asmenų prašymus, pranešimus ir skundus, priima sprendimus dėl juose keliamų klausimų; [...]“

7. Lietuvos migracijos informacinės sistemos nuostatu (toliau vadinama – MIGRIS nuostatai), patvirtintų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2018 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. 1V-149, aktualios nuostatos:

- *2 punktas* – „Nuostatuose vartojamos sąvokos:

2.1. paslaugos gavėjas – Lietuvos Respublikos pilietis, užsienietis arba Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, kuris naudojasi MIGRIS teikiamomis paslaugomis;

2.2. migracijos paslaugos – MIGRIS paslaugų gavėjams MIGRIS priemonėmis teikiamos paslaugos, susijusios su pilietybės, leidimų gyventi Lietuvos Respublikoje ir prieglobsčio procesais;

2.3. prašymas – fizinio ar juridinio asmens prašymas (pateikiamas Elektroninių migracijos paslaugų portalo (toliau – eMIGRIS) priemonėmis arba atvykus į įgaliotą valstybės instituciją), susijęs su migracijos paslaugomis ar procedūromis, ir kartu su prašymu pateikiami dokumentai, el. dokumentai, dokumentų skaitmeninės kopijos.“

- 19 punktas – „Paslaugų gavėjai turi šias teises:

19.1. pateikti prašymus, papildomus dokumentus per eMIGRIS;

19.2. stebėti per eMIGRIS pateikto prašymo nagrinėjimo būsenas;

19.3. gauti su jiems teikiamomis migracijos paslaugomis ir procedūromis susijusią MIGRIS informaciją.“

- 20 punktas – „Paslaugų gavėjai turi šias pareigas:

20.1. užtikrinti, kad per eMIGRIS teikiami duomenys būtų aktualūs, teisingi ir tikslūs;

20.2. gavus informaciją apie neteisingus MIGRIS duomenis, juos ištaisyti ir/ar patikslinti.“

8. Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimo gyventi Europos Sąjungoje išdavimo aprašo (toliau vadinama – Aprašas), patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 1V-445 (akto redakcija, galiojusi nuo 2020-06-24 iki 2022-04-15) aktualios nuostatos:

- 5 punktas – „Užsienietis ar aprašo 10–13 punktuose nurodytas asmuo prašymą išduoti leidimą nuolat gyventi (toliau – prašymas išduoti leidimą) užpildo per Lietuvos migracijos informacinę sistemą (toliau – MIGRIS), pateikdamas aprašo 1 priede nurodytus duomenis“;

- 28 punktas – „Prašymas išduoti leidimą laikomas priimtu, kai Migracijos departamento darbuotojas, nustatęs, kad pateikti visi reikiami aprašo 5 ir 7 punktuose nurodyti dokumentai ir duomenys, atlikęs aprašo 27 punkte nustatytus veiksmus, apie prašymo išduoti leidimą priėmimą pažymi MIGRIS, o jeigu aprašo 5 punkte nustatytu atveju prašymas išduoti leidimą teikiamas ne per MIGRIS – nuo šio prašymo ir Aprašo 7 punkte nurodytų dokumentų ir duomenų pateikimo Migracijos departamentui“;

- 31 punktas – „Prašymo išduoti leidimą nagrinėjimo terminas sustabdomas Įstatymo 33 straipsnio 4 dalyje nurodytu atveju nuo aprašo 43.2 papunktyje nurodyto pranešimo išsiuntimo dienos ir atnaujinamas nuo sprendimui dėl leidimo nuolat gyventi priimti reikiamų duomenų ir (ar) dokumentų gavimo Migracijos departamente dienos“;

- 43 punktas – „Jeigu nepakanka prašymą išduoti leidimą pagrindžiančių duomenų ir (ar) dokumentų, Migracijos departamentas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo išduoti leidimą pateikimo dienos išsiunčia: 43.1. kitoms valstybės ar savivaldybių institucijoms ar įstaigoms prašymus pateikti užsieniečio ir (ar) jo šeimos nario (-ių) duomenis“;

Tyrimo išvados

9. Pareiškėjas Skunde Seimo kontrolierei rašė, kad Migracijos departamentui per MIGRIS pateikė prašymą pakeisti leidimą laikinai gyventi, tačiau sprendimas per nustatytą terminą nepriimtas, o anksčiau išduotas leidimas gyventi Lietuvoje jau negalioja.

10. Skundo tyrimo metu buvo nustatyta, kad Pareiškėjas 2021-12-14 Lietuvos migracijos informacinėje sistemoje (MIGRIS) užpildė prašymą išduoti Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje. Prašymas buvo priimtas ir prašymo nagrinėjimo procedūra pradėta 2021-12-27, o 2022-05-27 buvo priimtas sprendimas išduoti leidimą nuolat gyventi. Leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje išduotas 2022-06-09 ir galioja iki 2027-05-09, Pareiškėjui leidimas įteiktas 2022-06-13.

Skundo tyrimo metu Migracijos departamentas paaiškino, kad Pareiškėjo prašymo

nagrinėjimo procedūra užsitęsė dėl darbuotojų kaitos ir dėl duomenų sprendimo priėmimui trūkumo.

11. Migracijos departamentas yra įstaiga prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kurios paskirtis – įgyvendinti valstybės politiką migracijos srityje, t. y., užtikrinti Europos Sąjungos laisvo asmenų judėjimo principo, vizų, imigracijos, prieglobsčio, taip pat kitų užsieniečių teisinės padėties nuostatų įgyvendinimą. Siekdamas jam nustatyto veiklos tikslo, Migracijos departamentas, be kitų jam teisės aktuose įtvirtintų funkcijų, nagrinėja asmenų prašymus, pranešimus ir skundus, priima sprendimus dėl juose keliamų klausimų.

12. Aprašo 5 punkte numatyta, kad Užsienietis ar aprašo 10–13 punktuose nurodytas asmuo prašymą išduoti leidimą nuolat gyventi (toliau – prašymas išduoti leidimą) užpildo per MIGRIS, pateikdamas aprašo 1 priede nurodytus duomenis. Prašymas išduoti leidimą laikomas priimtu, kai Migracijos departamento darbuotojas, nustatęs, kad pateikti visi reikiami aprašo 5 ir 7 punktuose nurodyti dokumentai ir duomenys, atlikęs aprašo 27 punkte nustatytus veiksmus, apie prašymo išduoti leidimą priėmimą pažymi MIGRIS, o jeigu aprašo 5 punkte nustatytu atveju prašymas išduoti leidimą teikiamas ne per MIGRIS – nuo šio prašymo ir Aprašo 7 punkte nurodytų dokumentų ir duomenų pateikimo Migracijos departamentui. Prašymo išduoti leidimą nagrinėjimo terminas sustabdomas Įstatymo 33 straipsnio 4 dalyje nurodytu atveju nuo aprašo 43.2 papunktyje nurodyto pranešimo išsiuntimo dienos ir atnaujinamas nuo sprendimui dėl leidimo nuolat gyventi priimti reikiamų duomenų ir (ar) dokumentų gavimo Migracijos departamente dienos.

Lietuvos Respublikos įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties 33 straipsnyje numatyta, kad užsieniečio prašymas išduoti ar pakeisti leidimą gyventi turi būti išnagrinėtas ir leidimas gyventi turi būti išduotas, pakeistas arba atsisakyta jį išduoti ar pakeisti ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo prašymo pateikimo atitinkamoje institucijoje dienos.

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Migracijos departamentas sprendimą dėl leidimo Pareiškėjui nuolat gyventi Lietuvoje išdavimo priėmė 2022-05-27, o leidimas išduotas 2022-06-09, tai yra, praėjus daugiau nei penkiems mėnesiams nuo prašymo priėmimo dienos.

13. Lietuvos Respublikos įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties 33 straipsnyje taip pat numatyta, kad jeigu nepakanka prašymą išduoti ar pakeisti leidimą gyventi pagrindžiančių duomenų ir (ar) dokumentų, taip pat jeigu kyla abejonių dėl darbdavio pateiktos informacijos apie užsieniečio turimą kvalifikaciją ir jos atitiktį darbo vietai arba darbo patirtį, Migracijos departamentas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi gavimo dienos šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo dėl leidimo nuolat gyventi pakeitimo gavimo dienos – šio straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais raštu apie tai informuoja šį prašymą pateikusį asmenį ir nustato pagrįstą terminą reikiamiems duomenims ir (ar) dokumentams pateikti. Prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi nagrinėjimo terminas sustabdomas nuo minėto rašto išsiuntimo dienos ir atnaujinamas nuo sprendimui dėl leidimo gyventi išdavimo ar pakeitimo priimti reikiamų duomenų ir (ar) dokumentų gavimo toje institucijoje dienos.

Šiuo tiriamu atveju Pareiškėjo prašymas dėl leidimo nuolat gyventi Lietuvoje išdavimo per MIGRIS buvo pateiktas 2021-12-14 ir 2021-12-27 prašymas buvo priimtas, tačiau tik 2022-03-15, praėjus beveik trimis mėnesiams nuo prašymo priėmimo dienos, buvo kreiptasi į Pareiškėją dėl duomenų patikslinimo ir papildomos informacijos pateikimo.

14. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Pareiškėjo prašymas Migracijos departamente buvo išnagrinėtas praleidus Įstatyme nustatytą terminą, Pareiškėjas nepagrįstai ilgai turėjo laukti MD sprendimo jau nebeturėdamas galiojančio leidimo laikinai gyventi Lietuvoje, ir kaip jis teigia, tai sukėlė jam daug nepatogumų bei teisių ribojimų, todėl Skundas pripažįstamas pagrįstu.

15. Atkreiptinas Migracijos departamento direktorės dėmesys į Pareiškėjo skunde iškeltą

klausimą dėl apribotos galimybės prisijungti prie MIGRIS ir sekti prašymo nagrinėjimo eigą, kai prašymo nagrinėjimo proceso metu pasibaigė išduoto leidimo gyventi Lietuvoje galiojimo terminas.

MIGRIS nuostatuose numatyta, kad paslaugų gavėjai turi teisę pateikti prašymus, papildomus dokumentus per eMIGRIS, stebėti per eMIGRIS pateikto prašymo nagrinėjimo būsenas, gauti su jiems teikiamomis migracijos paslaugomis ir procedūromis susijusią MIGRIS informaciją. MIGRIS nuostatose taip pat numatyta, kad paslaugų gavėjai privalo užtikrinti, kad per eMIGRIS teikiami duomenys būtų aktualūs, teisingi ir tikslūs, o gavus informaciją apie neteisingus MIGRIS duomenis, juos ištaisyti ir/ar patikslinti.

Atsižvelgiant į MIGRIS nuostatose reglamentuotas paslaugos gavėjų teises ir pareigas, Seimo kontrolierė rekomenduoja Migracijos departamento direktorei išsiaiškinti, ar prašymų nagrinėjimo metu pasibaigus užsieniečiui anksčiau išduoto leidimo gyventi Lietuvoje galiojimo terminui, nėra ribojama galimybė jam jungtis prie MIGRIS ir stebėti prašymo nagrinėjimo eigą, o jei tokia galimybė yra ribojama, imtis priemonių ir užtikrinti, kad užsieniečiai turėtų galimybę prisijungti prie MIGRIS visą jų prašymų nagrinėjimo laikotarpį.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

16. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X skundą dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su galimai netinkamu prašymo nagrinėjimu, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

17. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktorei rekomenduoja imtis priemonių, kad Migracijos departamentas, gavęs užsieniečių prašymus, nedelsiant pradėtų prašymų nagrinėjimo procedūrą ir sprendimus priimtų per įmanomai trumpiausią, bet ne per ilgesnį nei teisės aktuose nustatytas, terminą.

18. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė rekomenduoja Migracijos departamento direktorei išsiaiškinti, ar prašymų nagrinėjimo metu pasibaigus užsieniečiui anksčiau išduoto leidimo gyventi Lietuvoje galiojimo terminui, nėra ribojama galimybė jam jungtis prie MIGRIS ir stebėti prašymo nagrinėjimo eigą, o jei tokia galimybė yra ribojama, imtis priemonių ir užtikrinti, kad užsieniečiai turėtų galimybę prisijungti prie MIGRIS visą jų prašymų nagrinėjimo laikotarpį.

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**